



# Filosofisch café De Verdieping

Dinsdag 12 januari 2016

## Filosofie Oost-West

Tweetal stromingen oosterse filosofie & een interculturele vergelijking

## Edward van der Tuuk

Filosoof en freelance docent voor HOVO, U3L en ISVW

### Discussie

De westerse filosofie heeft zich als theoretische discipline steeds meer losgemaakt van traditie & religie. Vanaf de 16e eeuw is de wetenschappelijke benadering uitgekristalliseerd.

Sinds de 19e eeuw heeft de wetenschap zich gemanifesteerd als 'universele waarheid / methode':

Ook in China, India en alle andere landen wordt wetenschap beoefend volgens de geldende regels.

De oosterse filosofie is als levensfilosofie meer parallel / complementair gebleven aan de religie.

Er is sinds de middeleeuwen weinig nieuws meer toegevoegd aan de oosterse filosofie.

Het is vooral de westerse filosofie / wetenschap die zijn intrede heeft gedaan in niet-westerse culturen.

- ▶ Betekent dat, dat de westerse filosofie / wetenschap betere antwoorden heeft op onze vragen?  
En dat oosterse filosofie ons niet veel meer te bieden heeft dan een kijkje in de keuken van vervlogen tijden?
- ▶ Of heeft de oosterse filosofie de westerling iets te bieden wat de westerse filosofie / wetenschap niet biedt?

De oosterse filosofie heeft ook zijn intrede gedaan in de westerse cultuur; m.n. sinds de jaren '60-'70.

Niet zozeer in de reguliere medische wetenschap, maar wel in de leefwereld van mensen.

Dit heeft geleid tot vele discussies over de meerwaarde cq het gevaar van alternatieve geneeswijzen

Moeten we de 'reguliere' geneeskunde beschouwen als maatgevend, en alternatieven wantrouwen?

Moeten alternatieve geneeswijzen door de verzekeraar vergoed worden? Of alleen als het bewezen is?

En wat verstaan we dan onder bewezen: het effect van de therapie (incl. placebo), of ook de filosofie erachter?

Immers: een therapie kan werkzaam zijn, maar op andere gronden dan waarom geclaimd wordt dat het werkt.

Acupunctuur, meditatie, homeopathie of kruiden kunnen een positief effect hebben, maar wat is placebo-effect?

- ▶ Is placebowerking diskwalificeerbaar?

Troost en aandacht hebben geen bewezen werking, maar helpen wel.

We bidden, slaan kruisjes, kopen speltbrood en yakult, en we geven onze kinderen kusjes en cartoon-pleisters.

- ▶ Duidt het onderscheid tussen placebo- en 'echt' niet op een tekortkoming van de medische wetenschap?
- ▶ Staart de medische wetenschap zich niet blind op reductionistische verklaringen voor problemen?
- ▶ Moet wellicht niet het probleem, maar de mens (als totaliteit, in z'n context) meer centraal staan?
- ▶ Moet de medische expert niet meer autonomie, creativiteit en fantasie bij de patiënt laten?
- ▶ Is de wetenschap niet teveel religie geworden? en geloof / traditie / gevoel te weinig gewaardeerd?
- ▶ Zijn we niet teveel 'slachtoffer' en 'patiënt' geworden in een kennissysteem dat we niet begrijpen?